

Pædagogisk ledelse, it og differentiering

Marianne Riis , NCE

Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser?

Øget fokus på både it og undervisningsdifferentiering

- It som grundlæggende færdighed – digital dannelse
  - Den Digitale erhvervsskole (Styrelsen for It og Læring → strategi 2015)
- Undervisningsdifferentiering som bærende princip
  - Begrebet bruges nu i kap. 10 om skoleundervisningen
- Systematisk brug og dokumentation – indtænkes i Fælles Didaktisk Pædagogisk Grundlag, samt handle- og undervisningsplaner

Aftale om Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser

24. februar 2014

Regeringen (Socialdemokraterne og Radikale Venstre),
Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti,
Konservative Folkeparti og Liberal Alliance

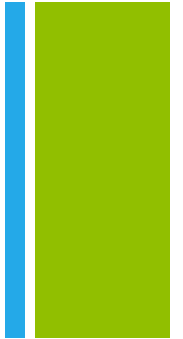
UDKAST pr. 18. august 2014

Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser

I medfør af § 2, stk. 3, § 4, stk. 1, 3 og 4, § 6, stk. 2, § 8, § 9, § 12, stk. 2, § 13, stk. 3, § 14, § 15, stk. 5, § 25, stk. 2 og 4, § 30, § 31, stk. 2, § 33, stk. 2, § 43, stk. 3, § 48, stk. 6, § 50, stk. 2, § 51, stk. 2, § 54, § 66 a, stk. 3, § 66 b, stk. 1 og 3, § 66 c, § 66 o, § 66 z og § 69 i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 439 af 29. april 2013, og efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, § 31 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 878 af 8. august 2011, og § 11, stk. 7, i lov nr. 634 af 17. juni 2014 om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., lov om folkeskolen og forskellige andre love fastsættes:

Centrale begrundelser for brug af it i undervisningen

1. Øge elevernes muligheder for **at lære**
  - viden, færdigheder og kompetencer *om it*
  - på en differentieret måde *med it*
2. Øge lærernes muligheder for **at undervise**
  - bedre → øget kvalitet
  - differentieret
3. Øge skolernes muligheder for **at skabe bedre sammenhæng til og fra praksis**
  - lærerstyret, elevstyret og/eller praktikpladsstyret?
4. Bedre ressourceanvendelse

} *Digital dannelse*

Analyse af kvalitetsinitiativerne

EVA (2014)

Vedtagelse af et Fælles Didaktisk Pædagogisk Grundlag (FDPG)

- Arbejdet er i gang - **EVA anbefaler fokus på forankring** → tænk over at skabe praksisfællesskaber (gensidigt engagement, fælles aktivitet og fælles repertoire)

Styrket fokus på undervisningsdifferentiering

- Arbejdet er i gang – **EVA ser fortsat behov for fælles refleksion og udvikling af nye metoder**

Styrket fokus på sammenhængen mellem skole og praktik

- Også i gang → tænk over, hvordan it kan bidrage her

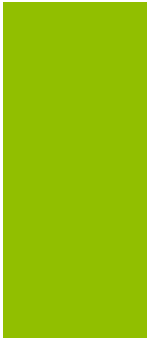
Kompetenceløft af både lærere og ledere

- Også i gang, men der er et stykke vej endnu .. → tænk over, hvordan I kan bringe eksisterende og nye kompetencer i spil

Styrket fokus på differentiering

EVA (2014)

Ikke nyt, men behov for fortsat arbejde hermed, fordi:

- “(...) differentiering stadig opleves som et begreb, der er svært at omsætte til praksis for den enkelte lærer i den daglige undervisning” (EVA, 2014, s. 16).
- EVA anbefaler metodeudvikling, videndeling og kompetenceudvikling

Arbejd systematisk i alle faser!

**Der er masser af initiativer i gang, men ved du,
om de virker efter hensigten?**

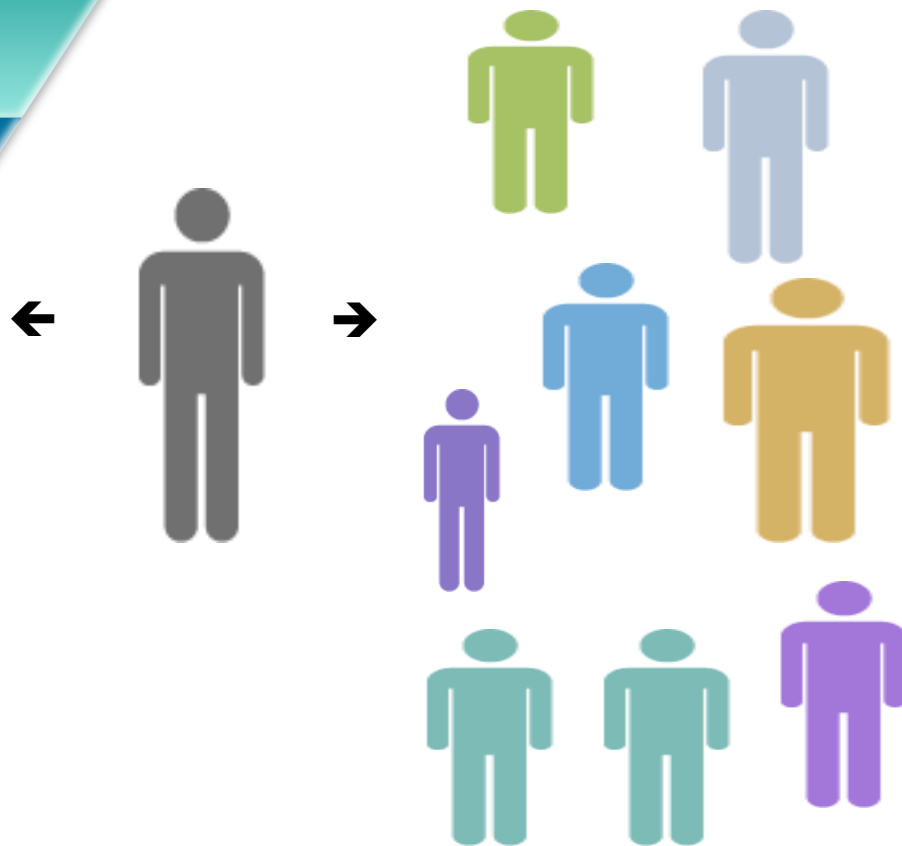
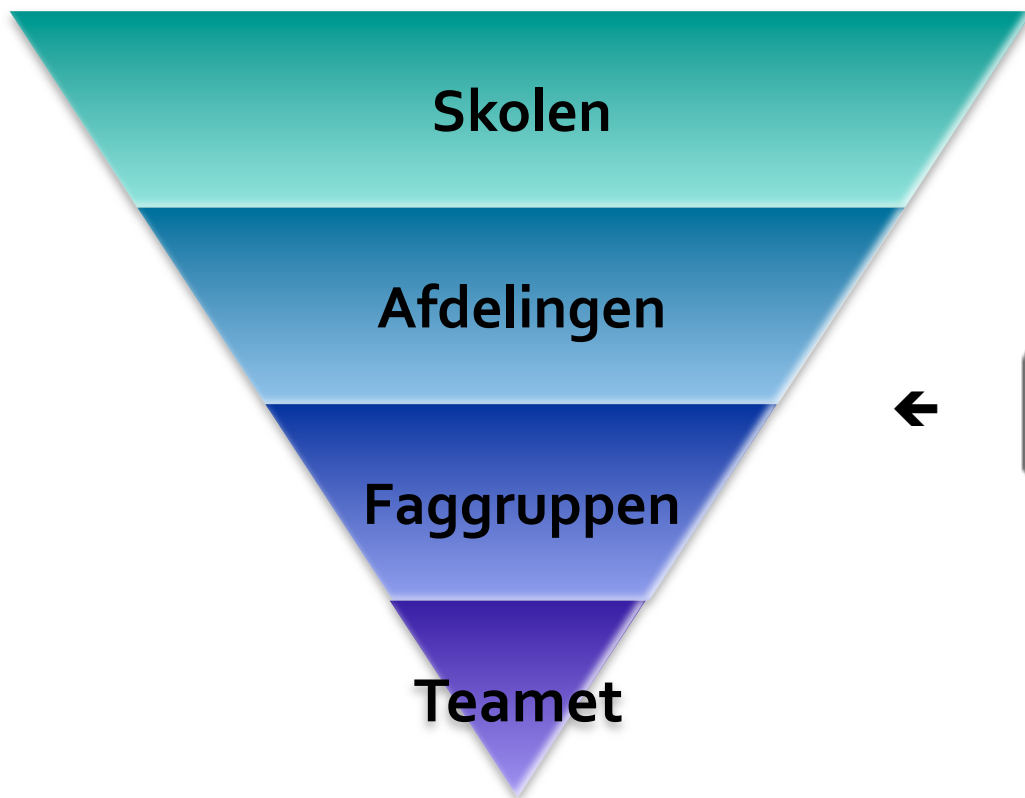
+ NCE's forundersøgelse om it og
undervisningsdifferentiering

+ Erhvervsskolelærerens beslutningskompleks ift. brug af it i undervisningen

- Udkast baseret på NCE's forundersøgelse

Stat	Kollektive aktører	Elev			Lærer	Klasserum	Diplomuddannelse i Erhvervspædagogik
		Tekniske skoler	Merkantile skoler	SoSu-skoler	Team	↕ Praktikum	
		Indgang			Faggruppe	↕	
		Grundforløb			Afdeling	Det 3. rum	
Samfund	Erhverv	Hovedforløb			Skole		Valgmodulet "Digitale teknologier i de erhvervsrettede uddannelser"
		Fag/indhold			Læringsaktiviteter	Læringsrum	
					Taksonomier	Undervisning med It	Organisering
					Teknologier		It-rammer
Dannelsestænkning	Erhvervsdidaktik	Fagdidaktik			Almendidaktik/It-didaktik		Erhvervspædagogik

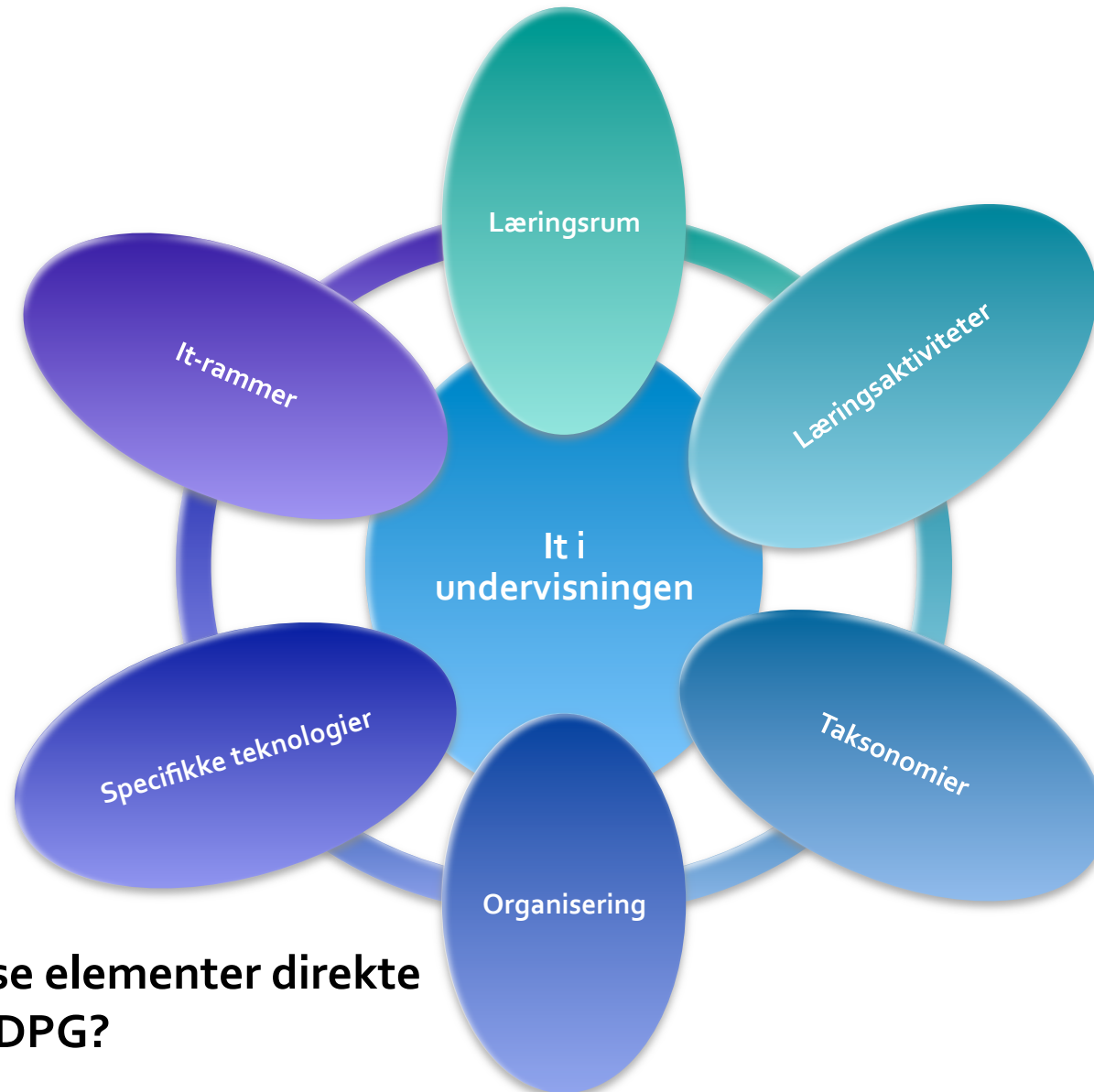
+ Lærernes *beslutninger* om brug af it i undervisningen

Er der overensstemmelse mellem krav, forventninger og muligheder?

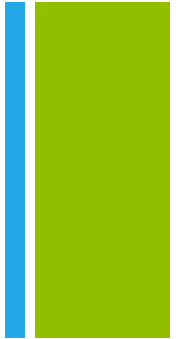
+ Lærernes brug af it i undervisningen

Tænkes disse elementer direkte ind i jeres FDPG?

Lærernes udfordringer ift. undervisningsdifferentiering og it

- Undervisningsdifferentiering forudsætter stor didaktisk viden og **kunnen** – ikke bare ift. differentieringsaspekter, men alle didaktiske elementer
- **Undervisningsdifferentiering er et princip** – ikke én bestemt metode

- Det skal tænkes som **grundlag** for undervisningen – fra planlægning til evaluering
- Brug af it i undervisningen forudsætter *også* stor didaktisk og teknologisk viden og **kunnen**

Hvordan er dine læreres self-efficacy – tiltro til egne evner og gennemslagskraft – på disse områder?

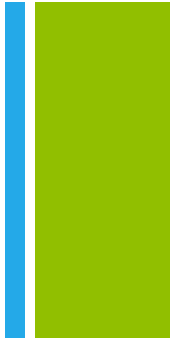

+

Pædagogisk ledelse?

Pædagogisk ledelsesværktøjer

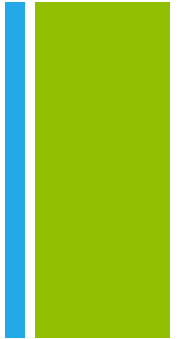
- Fælles Didaktisk Pædagogisk Grundlag
  - MUS og TUS-samtaler
  - Supervision
- Udvikling af en ny samarbejdskultur
- Strategisk brug af ETU og andre former for evaluering → udvikling af en ny evalueringskultur
  - Kompetenceudvikling – DEP, interne kurser, workshops mm.
  - Brug af pædagogiske forandringsagenter – fx DEP'ere
  - *Udvikling af (it-)pædagogisk værktøjskasse (metoder/materialer) – her kunne eleverne med fordel inddrages!*

+ MUS og TUS-samtaler
Supervision

Kollegial eller ledelsessupervision

Bruges som supplement til MUS og TUS-samtalerne

- *Kan* være en rigtig god metode til videndeling
- Vær opmærksom på metodens udfordringer:
  - En enkelt undervisningsgang siger ikke ret meget om hverken undervisningen eller de læreprocesser, der observeres
  - Der kan være stor sårbarhed forbundet med at invitere andre ind i ens undervisning

Hvis du skulle observere ift. differentiering, hvad ville du så kigge efter?

- Tænk over at bruge lærerne ift. at udvikle observationsparametre → mulighed for fælles diskussion og refleksion

+ ETU'en og andre
evalueringsværktøjer

+ Tænk i både formativ og summativ evaluering → loops

- Kan ETU'en tilpasses eller suppleres med spørgsmål om organisatorisk differentiering og undervisningsdifferentiering? – hvis ja, så tænk i *meget* konkrete spørgsmål
- En central pointe ift. undervisningsdifferentiering er, at den enkelte elevs forudsætninger, behov og interesser imødekommes – er det muligt? Hvad skal jeres successkriterium være?

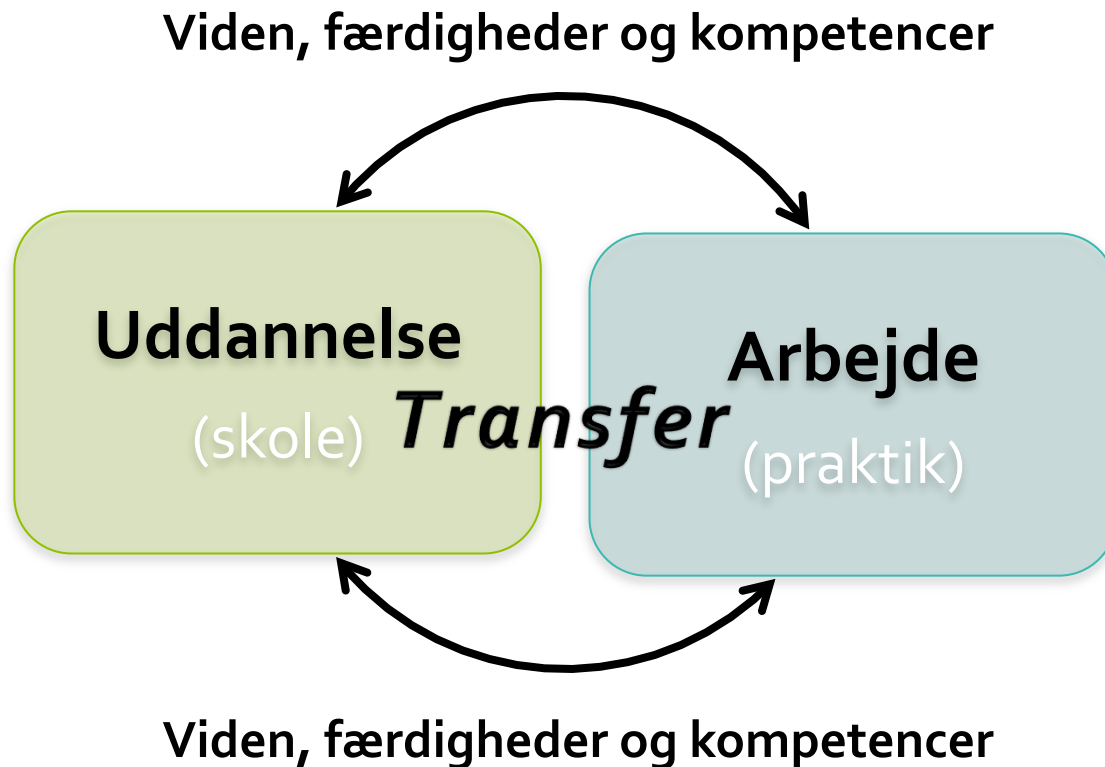
Hvordan kan du som leder medvirke til at skabe en egentlig evalueringskultur – en kultur, hvor det er tilladt at blive klogere af sine fejl?

**Kompetenceudvikling og
pædagogiske forandringsagenter**

+ Den erhvervspædagogiske vekselvirkning som udfordring!

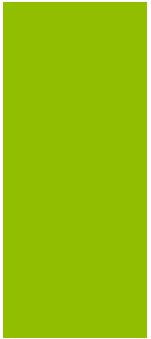
Inspireret af Aarkrog (2012)

Transfer – hvad virker bedst?

<http://edu.au.dk/aktuelt/aktuelle-temaer/transfer/>

Hvordan fremmes transfer?

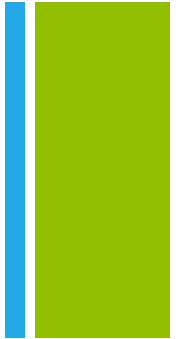
Faktorer vedr. anvendelsessituationen - praksis

- **Organisering af arbejdet** - mulighed for at anvende det lærte i dagligdagen?
- **Understøttende miljø** – mulighed for at drøfte og bruge det lærte med kolleger og ledere?
- **Systematisk opfølgning** – mulighed for at drøfte det lærte med leder og andre relevante personer? Tænkes det ind i MUS/TUS?

Har du tænkt det, som dine lærere lærer, ind i skolens strategi, i skolens Fælles Didaktisk Pædagogiske Grundlag, i de lokale handleplaner osv. ?

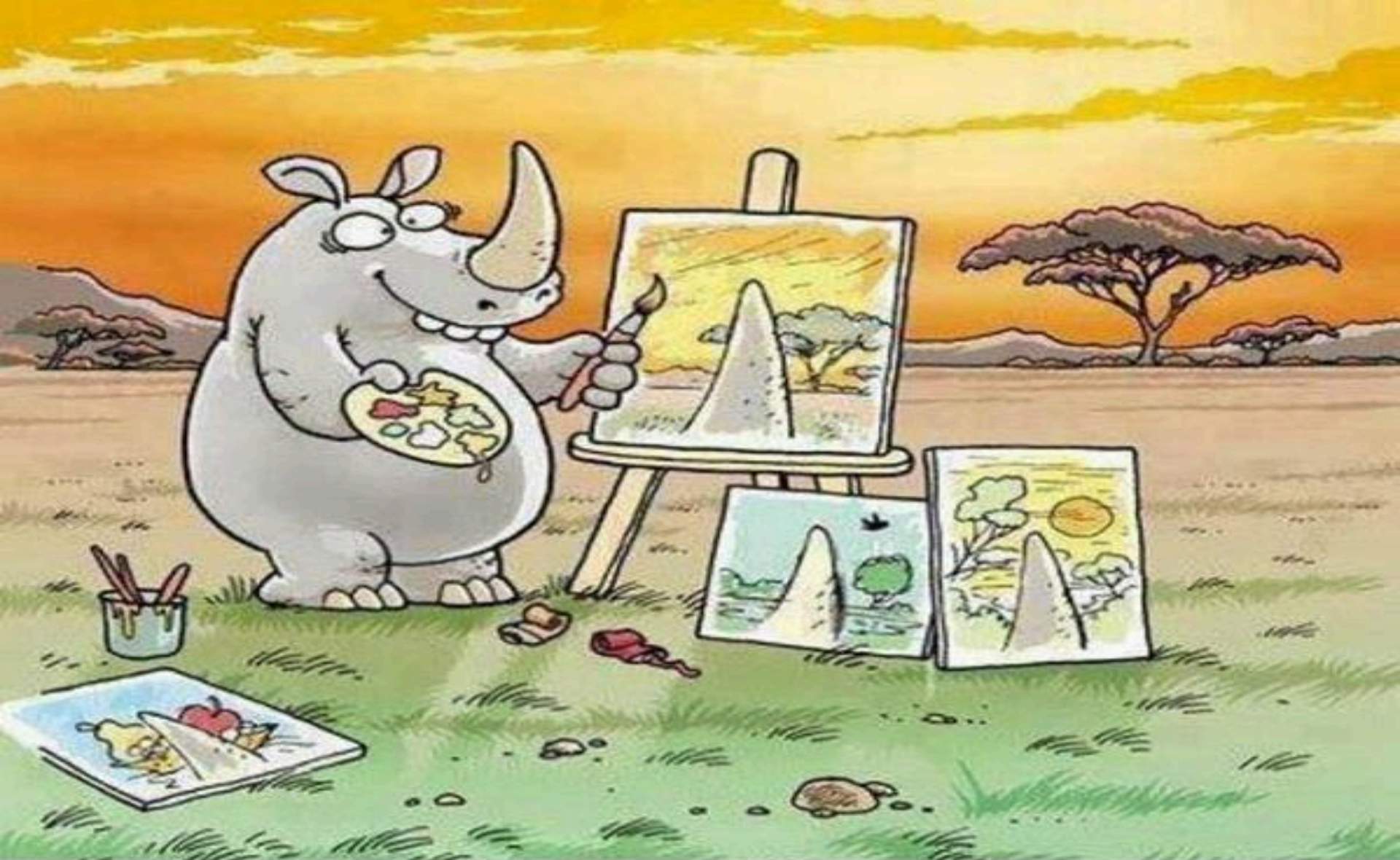
+ Opsummerende

- Det Fælles Didaktiske Pædagogiske Grundlag skal gøres levende og give mening i alle dele af organisationen – det forudsætter en høj grad af involvering fra *alle* parter
- Lærerne er stolte fagfolk med stor ekspertise i forhold til kerneydelsen – brug dem
- At være faglærer *og* leder i en reformtid kan være meget uoverskueligt – **hvordan kan I hjælpe hinanden med at reducere noget af kompleksiteten?**

You see the world
as you are!